

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud.: N. Pasecinic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: T. Vieru, S. Filincova, N. Craiu, O. Sternioală,
G. Stratulat)

ÎNCHEIERE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală
Galina Stratulat

examinând cererea depusă de Instituția Privată Instituția de învățământ
Liceul Teoretic „EVRICA”, cu privire la restituirea taxei de stat,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul
municipal Chișinău împotriva Instituției Private Instituția de învățământ Liceul
Teoretic „EVRICA”, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău, cu
privire la încasarea plății pentru chirie, rezilierea contractului de locațiune și
evacuarea din imobil,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a depus o cerere de chemare
în judecată împotriva Instituției Private Instituția de învățământ Liceul Teoretic
„EVRICA”, privind încasarea plății pentru chirie, rezilierea contractului de
locațiune și evacuarea din imobil.

Consiliul municipal Chișinău a solicitat încasarea din contul Instituției
Private Instituția de învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a plății restante la
chirie pentru perioada 1 ianuarie 2012-31 decembrie 2014 (1095 zile) în sumă de 3
355 397,75 lei și rezilierea contractului de locațiune f/n din 9 iulie 1996 (vol. I, f.
d. 4 - 5).

Totodată, reclamantul a cerut evacuarea Instituției Private Instituția de
Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” din încăperile ocupate din str. Calea Ieșilor,
19/2, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 3 666,3 m² și compensarea cheltuielilor
de judecată (vol. I, f. d. 5).

În cadrul examinării cauzei, pârâtul Instituția Privată Instituția de Învățământ
Liceul Teoretic „EVRICA” a depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în
judecată, prin care a cerut respingerea acțiunii ca neîntemeiată și tardivă (vol. I, f.
d. 65 – 67).

Prin încheierea din 7 aprilie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,
cererea formulată de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic

„EVRICA” s-a admis, fiind dispusă introducerea în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău (vol. I, f. d. 188 - 189).

Intervenientul accesoriu Primăria municipiului Chișinău nu a formulat referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (vol. I, f. d. 215).

Prin hotărârea din 27 iunie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a respins integral acțiunea ca fiind neîntemeiată (vol. I, f. d. 232, 239 – 250).

Curtea de Apel, prin decizia din 21 februarie 2017, a admis apelul depus de Consiliul municipal Chișinău și a casat hotărârea din 27 iunie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, fiind pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii (vol. II, f. d. 25 – 30).

Astfel, s-a încasat din contul Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” în beneficiul Consiliului municipiului Chișinău datoria pentru chirie în sumă de 3 355 397,75 lei pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2014 și s-a dispus evacuarea acesteia din încăperile ocupate din str. Calea Ieșilor, 19/2, mun. Chișinău cu suprafața totală de 3 666,3 m². În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 16 august 2017 a Curții Supreme de Justiție, s-au respins cererile de recurs declarate de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” și s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 (vol. II; f. d. 145 – 155).

La 4 septembrie 2017, Instituția Privată Instituția de învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, solicitând casarea acesteia și examinarea recursului.

Prin încheierea din 1 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea de revizuire ca inadmisibilă (vol. II, f. d. 230 - 239).

La 2 noiembrie 2017, Instituția Privată Instituția de învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, solicitând casarea acesteia și examinarea recursului.

Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea din 6 decembrie 2017, a respins cererea de revizuire ca inadmisibilă (vol. III, f. d. 35 - 45).

La 14 mai 2018, Instituția Privată Instituția de învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a depus cererea de restituire a taxei de stat în cuantum de 25 000 lei.

În argumentarea punctului de vedere, societatea solicitantă a precizat că a achitat eronat taxa de stat în mărime de 25 000 lei, atunci când a declarat cererea de recurs din 12 aprilie 2017. Astfel, I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a susținut că este o organizație obștească de instruire, iar în baza articolul 4 alin. (1) punctul (12) din Legea taxei de stat trebuie scutită de achitarea taxei de timbru.

Examinând cererea dedusă judecătii în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că acest demers este neîntemeiat, pentru motivele ce se succed.

Colegiul lărgit observă că, la 12 aprilie 2017, I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2016 (vol. II, f. d. 95 - 98).

Conform ordinelor de plată nr. 101 din 14 aprilie 2017 și nr. 103 din 25 aprilie 2017, I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a achitat în bugetul de stat taxa de timbru în cuantum de 2 000 lei, respectiv 23 000 lei, iar în total 25 000 lei (vol. II, f. d. 93 - 94).

Potrivit articolului 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În aceeași ordine de idei, articolul 83 din Codul de procedură civilă prevede că taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu articolul 4 alin. (1) punctul (12) din Legea taxei de stat, sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești: organizațiile obștești ale invalizilor, instituțiile acestora, întreprinderile și asociațiile de instruire și producție - în toate acțiunile.

Astfel, Colegiul lărgit notează că articolul 180 din Codul civil specifică că organizația necomercială este persoana juridică al cărei scop este altul decât obținerea de venit. Organizații necomerciale sunt: a) asociația; b) fundația; c) instituția. În subsidiar, articolele 181 - 185 din Codul civil prevăd elementele distincte a fiecărei organizații necomerciale.

Potrivit statutului I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA”, instanța de judecată reține că solicitantul restituirii taxei de stat este o organizație necomercială de tip instituție (vol. II, f. d. 172 - 182). Această împrejurare permite respingerea alegației solicitantului, potrivit căreia I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” este o organizație obștească de instruire.

De fapt, I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a interpretat extensiv articolul 4 alin. (1) punctul (12) din Legea taxei de stat, invocând că este o organizație obștească de instruire, care trebuie scutită de achitarea taxei de timbru. Instanța remarcă că o asemenea analiză a textului de lege are loc dacă între formularea textului legal interpretat și cazurile din practică la care se aplică acesta nu există concordanță, în sensul că formularea textului este mai restrânsă decât intenția reală a legiuitorului, astfel încât se ajunge la concluzia că textul legal interpretat trebuie extins și la unele situații care nu s-ar încadra în litera lui.

Colegiul lărgit subliniază că, în cazul de față, legislatorul a specificat fără echivoc organizațiile obștești care trebuie să beneficieze de scutirea taxei de timbru.

Din perspectivă dată, Colegiul judiciar subliniază că va folosi interpretarea literală a articolului 4 alin. (1) punctul (12) din Legea taxei de stat. Așadar, efectuând acest exercițiu, instanța de judecată consideră că dispoziția legală menționată conține enumerări limitative și are o redactare clară. În acest sens, sintagma „instituțiile acestora” se raportează în mod direct cu organizațiile obștești ale invalizilor.

O atare prerogativă a fost preluată de articolul 85 alin. (1) lit. k) din Codul

de procedură civilă, conform căruia, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile: organizațiile obștești ale persoanelor cu dezabilități, instituțiile, întreprinderile și asociațiile de instruire și de producție ale persoanelor cu dezabilități - în toate acțiunile și pentru toate cererile lor.

Prin urmare și în baza statutului anexat la materialele cauzei, instanța de judecată reține că I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” nu reprezintă o instituție a organizației obștești ale invalizilor.

Drept consecință, instanța opinează că I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” nu se încadrează la subiecții scutiți de taxa de stat, indicați într-un mod exhaustiv în articolul 4 alin. (1) punctul (12) din Legea taxei de stat. Din acest considerent, societatea solicitantă nu poate beneficia de prevederile articolului 89 din Codul de procedură civilă.

Astfel, având în vedere circumstanțele determinate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide respingerea cererii depusă de Instituția Privată Instituția de învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, cu privire la restituirea taxei de stat.

În conformitate cu art. 270, 89 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca neîntemeiată cererea depusă de Instituția Privată Instituția de învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, cu privire la restituirea taxei de stat, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva Instituției Private Instituția de învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău, cu privire la încasarea plății pentru chirie, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

Galina Stratulat